

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วุฒิสภา

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖

เรื่อง ขอให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาการดับกระแสไฟฟ้าและการที่ไม่สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าให้เพียงพอ
กับความต้องการของผู้ใช้

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี้ดังต่อไปนี้

ด้วยปรากฏว่าในปัจจุบันได้มีการดับกระแสไฟฟ้าเป็นบางเวลาในหลายพื้นที่ ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคหลายแห่ง โดยเฉพาะในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมรวมทั้งจังหวัดที่เป็นสถานที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก ทำให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมอย่างกว้างขวาง เป็นที่เดือดร้อนกับผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ผู้ใช้แรงงาน อันจะมีผลกระทบต่อ การขยายตัวทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศไทยโดยรวม จึงขอเรียนถามว่า

๑. การดับกระแสไฟฟ้าเป็นบางเวลากระจายเป็นวงกว้างไปหลายพื้นที่ของประเทศไทย ปรากฏอยู่เป็นประจำในเวลานี้นั้น มีสาเหตุและความจำเป็นประการใด ขอทราบรายละเอียด

๒. การที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการผลิตกระแสไฟฟ้าไม่สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าให้เพียงพอ กับความต้องการของผู้ใช้กระแสไฟฟ้าในปัจจุบันมีสาเหตุที่แท้จริงประการใด และรัฐบาลได้กำหนดแผนและโครงการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้อย่างไรหรือไม่ประการใด หากมีขอทราบรายละเอียดว่ามีวิธีใดบ้าง

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ดุสิต ศิริวรรณ

สมาชิกวุฒิสภา

คำตอบกระทู้ถาม

ของ นายดุสิต ศิริวรรณ

สมาชิกวุฒิสภา

ตั้ง ขอให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาการดับกระแสไฟฟ้าและการที่ไม่สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าให้เพียงพอ
ให้เพียงพอ

ข้าพเจ้า พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และนายสาวิตรี
พรวิหก รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้รับมอบหมายจาก นายกรัฐมนตรี ให้ร่วมกันตอบ
กระทู้ถาม เรื่อง ขอให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาการดับกระแสไฟฟ้าและการที่ไม่สามารถผลิตกระแส
ไฟฟ้าให้เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ จึงขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑

สาเหตุของการดับกระแสไฟฟ้าเป็นบางเวลาระบายเป็นวงกว้างไปหลายพื้นที่ เนื่องจากเกิด
ขัดข้องที่ระบบการผลิตและการจ่ายกระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ทำให้กระแส
ไฟฟ้าที่จ่ายให้การไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไม่เพียงพอ ต้องดับกระแสไฟฟ้าบางส่วน
เพื่อรักษาการจ่ายกระแสไฟฟ้าส่วนใหญ่ให้อยู่ในสภาพปกติ เหตุการณ์ดังกล่าวนี้มีสาเหตุมาจากเหตุ
สุดวิสัยในสายส่งไฟฟ้าและสถานีไฟฟ้าแรงสูง และโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ที่บางปะกงของการไฟฟ้าฝ่าย
ผลิตแห่งประเทศไทย พอสรุปได้ ดังนี้

๑. อุปรณ์ในสถานีไฟฟ้าแรงสูงอ่าวฝั่งขัดข้อง เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ และต่อมา
วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๖ ไฟฟ้าดับในสายส่งไฟฟ้าแรงสูงเกิดจากคนงานบริษัทรับเหมาทำงานผิดพลาด
ที่สถานีไฟฟ้าแรงสูงหนองจอก เป็นเหตุให้สายส่งไฟฟ้า ๕๐๐ เควี ท่าตะโก - หนองจอก ซึ่งส่งกระแส
ไฟฟ้าจากแหล่งผลิตภาคเหนือจำนวนมากถูกปลดจากระบบโดยอัตโนมัติ

๒. สาเหตุที่เกิดไฟฟ้าดับเนื่องจากโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ คือ เมื่อวันที่ ๖ - ๗ พฤษภาคม ๒๕๓๖
โรงไฟฟ้าบางปะกง หน่วยที่ ๑ เกิดเหตุสุดวิสัยท่อภายในเตาซาร์ดูต ต้องเร่งซ่อมเป็นการด่วน และ
สภาพระบบอยู่ในสภาพที่กำลังผลิตสำรองต่ำ เนื่องจากเป็นฤดูร้อนที่มีความต้องการใช้ไฟฟ้าสูง และ
เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๕ เกิดจากโรงไฟฟ้าบางปะกง หน่วยที่ ๓ ระบบความดันในหม้อแปลง
ขัดข้องหนึ่งครั้ง และอีก ๓ ครั้ง เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๕ วันที่ ๑ มกราคม และวันที่ ๑ มีนาคม
๒๕๓๖ เกิดจากโรงไฟฟ้าบางปะกง หน่วยที่ ๔ อยู่ระหว่างทดสอบการเดินเครื่องซึ่งยังไม่มี ความมั่นคง

ในการจ่ายไฟฟ้าเครื่องขัดข้องต้องหยุดการจ่ายกระแสไฟฟ้ากระทันหัน ทำให้อุปกรณ์ตัดการจ่ายไฟฟ้าอัตโนมัติดับไฟฟ้าบางส่วนเพื่อรักษาการจ่ายกระแสไฟฟ้าส่วนใหญ่ให้อยู่ในสภาพปกติ

๓. นอกจากนั้น ยังมีไฟฟ้าดับเป็นครั้งคราวเกิดจากภัยธรรมชาติ เช่น ฟ้าผ่า ฯลฯ อีกด้วย แต่ดับในระยะเวลาไม่นาน

เมื่อพิจารณาถึงสถิติเวลากระแสไฟฟ้าที่งดจ่ายในช่วง ๕ เดือนแรกของปี ๒๕๓๖ และเมื่อคำนวณ System Minute ซึ่งเป็นหน่วยวัดความมั่นคงในการจ่ายไฟฟ้าแล้วจะมีค่าประมาณ ๔๗.๔ นาที แต่อย่างไรก็ตามหากไม่คำนึงถึง ๒ เหตุการณ์ใหญ่ คือ เหตุการณ์คนงานบริษัทรับเหมาทำผิดพลาดที่สถานีไฟฟ้าแรงสูงหนองจอก และเหตุการณ์โรงไฟฟ้าบางปะกงหน่วยที่ ๑ ขนาด ๕๕๐ MW ขัดข้องกระทันหัน เวลากระแสไฟฟ้าที่งดจ่ายคำนวณเป็น System Minute จะเหลือประมาณ ๒๒.๐ นาที ซึ่งอยู่ในระดับเดียวกับปี ๒๕๓๕ ในช่วงเดียวกัน และถือได้ว่าอยู่ในมาตรฐานที่ดีเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในแถบนี้

คำตอบข้อ ๒

ปัจจุบัน กฟผ. ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบการผลิตกระแสไฟฟ้า สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้ในปัจจุบันอยู่แล้ว กล่าวคือ มีกำลังการผลิตติดตั้งรวม ๑๑,๘๘๕.๖ เมกกะวัตต์ ในขณะที่ความต้องการไฟฟ้าสูงสุดเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๓๖ มีเพียง ๘,๖๑๓ เมกกะวัตต์ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีกำลังการผลิตสำรองอยู่ประมาณ ๒,๒๗๒.๖ เมกกะวัตต์ หรือประมาณร้อยละ ๑๗

อย่างไรก็ดีเพื่อให้กำลังการผลิตไฟฟ้ามีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น ภายใต้โอกาสใหม่เกิดขึ้นในการจัดหาพลังงานจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น การค้นพบก๊าซธรรมชาติในแหล่ง B1227 การสั่งซื้อไฟฟ้าจากประเทศลาว การสั่งซื้อก๊าซธรรมชาติจากประเทศพม่าและมาเลเซีย ประกอบกับมีข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพัฒนาโครงการ โดยเฉพาะด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รัฐบาลจึงได้ปรับแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า โดยเร่งพัฒนาโครงการให้เร็วขึ้น ซึ่งจะเป็นผลทำให้กำลังผลิตในปี ๒๕๓๘ เพิ่มขึ้นประมาณ ๒,๐๐๐ เมกกะวัตต์ โดยมีกำลังการผลิตสำรองอยู่ในระดับ ๑๒.๔๒ % และเพิ่มขึ้นเป็น ๑๗.๘๔ % ในปี ๒๕๔๐ และเมื่อมีการรับซื้อไฟฟ้าจากประเทศลาว กำลังการผลิตสำรองจะเพิ่มขึ้นเป็น ๒๑ - ๒๕ % ในปี ๒๕๔๓

นอกจากนี้แล้ว รัฐบาลยังได้เร่งดำเนินการมาตรการประหยัดไฟฟ้าให้เป็นรูปธรรม ซึ่งขณะนี้ได้ริเริ่มโครงการใช้หลอดประหยัดไฟฟ้าไปแล้วเป็นลำดับแรก และจะได้มีการรณรงค์เรื่องการประหยัดไฟฟ้าในส่วนมาตรการอื่น ๆ เช่น การปรับปรุงประสิทธิภาพมอเตอร์ไฟฟ้า ฯลฯ อย่างต่อเนื่องต่อไป

สำหรับในส่วนของการทรวมหาดไทยซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการไฟฟ้านครหลวง นั้น ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ไฟฟ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงงานอุตสาหกรรมและนิคม

การจ่ายไฟฟ้า
และ อีกด้วย

อุตสาหกรรม จึงได้มีการจัดลำดับความสำคัญของผู้ใช้ไฟฟ้าไว้ และจะไม่ดับไฟฟ้าโรงงานอุตสาหกรรม
ขนาดใหญ่และนิคมอุตสาหกรรม สำหรับในส่วนของกรไฟฟ้าภูมิภาค ได้มีแผนงานเพื่อแก้ปัญหา
ไฟฟ้างานนี้ คือ

เมื่อคำนวณ
แต่อย่างไร
สถานีไฟฟ้า
กระทันหัน
ระดับเดียว
แถบนี้

๑. แผนงานก่อสร้างสายส่งสถานีไฟฟ้าระบบ ๑๕ เควี และระบบจำหน่ายเพื่อจ่ายไฟฟ้าให้นิคม
อุตสาหกรรมและผู้ใช้ไฟรายใหญ่ที่ติดต่อขอใช้ไฟฟ้า รวมประมาณ ๓๐ แห่ง ใช้เงินลงทุนรวมทั้งสิ้น
ประมาณ ๖,๐๐๐ ล้านบาท

ะแสไฟฟ้า
๑๑,๘๘๕.๖

๒. แผนงานติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ทันสมัยและมีมาตรฐานสูงขึ้น เพื่อเพิ่มความมั่นคงของ
ระบบจำหน่ายในเมืองใหญ่ พื้นที่ธุรกิจอุตสาหกรรม พื้นที่สำคัญและนิคมอุตสาหกรรม ดังนี้

- เปลี่ยนลูกถ้วยไฟฟ้าเป็นชนิด Post type ซึ่งมีค่าความเป็นฉนวนสูงและมีความทนทาน
ต่อความรุนแรงของฟ้าผ่าได้ดียิ่งขึ้น
- ติดตั้งสายล่อฟ้า (Overhead Ground Wire) เพื่อลดความรุนแรงจากฟ้าผ่า
- ปรับปรุงระบบ Grounding ของสถานี และติดตั้ง Current Limiting Arcing Horn เพื่อเพิ่มความ
มั่นคงในการจ่ายไฟในเขตนิคมอุตสาหกรรม

กกะวัตต์
๕ ๑๗

ในการดำเนินการดังกล่าวจะต้องใช้เงินลงทุนรวมทั้งสิ้นประมาณ ๑,๕๐๐ ล้านบาท

ขึ้นในการ
ในแหล่ง
กอบกับ
งได้ปรับ

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาไฟฟ้างานนี้ในบริเวณจำกัดในส่วนภูมิภาค คือ

- ใช้สายหุ้มฉนวนบริเวณที่มีต้นไม้มาก เพื่อลดการขัดข้องเนื่องจากกิ่งไม้แตะสายไฟฟ้า
- บำรุงรักษาระบบจำหน่ายโดยตัดกิ่งไม้ใกล้แนวสายไฟฟ้าแรงสูงเป็นประจำ
- ก่อสร้างสายไฟฟ้าสำรองในกรณีที่มีการก่อสร้างบำรุงรักษาระบบจำหน่ายเพื่อลดปัญหา

๒๕๓๕

การดับไฟทำงาน

ขึ้นเป็น
ขึ้นเป็น

- กำหนดมาตรการป้องกันรถยนต์ชนเสาไฟฟ้า
- แนะนำการตั้งเวลาของอุปกรณ์ป้องกันของผู้ใช้ไฟประเภทโรงงานอุตสาหกรรมให้สัมพันธ์

ขณะนี้
ระหัด
ต่อไป
หลวง
นิคม

กับการทำงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

แผนงานและมาตรการแก้ไขปัญหาไฟฟ้างานนี้ในบริเวณจำกัดในส่วนภูมิภาคดังกล่าว จะช่วย
เพิ่มความมั่นคงในการจ่ายไฟ และช่วยทำให้ปัญหาไฟฟ้างานนี้ลดลงตามลำดับ